

Πρόγραμμα Σπουδών

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2 - Πράσινες Ικανότητες

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά εκείνες του συγγραφέα(-ων) και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Agence Erasmus+ France / Education Formation. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η αρμόδια αρχή χορήγησης μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

Αριθμός έργου: 2022-1-FR01-KA220-VET-000086582

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Εισαγωγή

Οι πράσινες ικανότητες είναι οι δεξιότητες, οι γνώσεις και οι στάσεις που απαιτούνται για να ζει και να εργάζεται κανείς με βιώσιμο τρόπο και είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας. Στόχος αυτής της ενότητας είναι να βοηθήσει τους δημοτικούς υπαλλήλους να αναπτύξουν δεξιότητες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των δήμων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και οι πράσινες επιχειρήσεις, η ενεργειακή απόδοση, η κοινωνική ευθύνη, η πράσινη οικονομία κ.λπ. Ολόκληρη η ενότητα επικεντρώνεται σε δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα σε τοπικά δημοτικά προβλήματα που εντοπίζονται μέσω της ανάλυσης αναγκών και θα προσφέρει στους συμμετέχοντες περισσότερες έτοιμες δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν στο τοπικό, δημοτικό τους πλαίσιο.

Για να διευκολυνθούν, η ενότητα περιλαμβάνει πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων για να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν καλύτερα το νόημα και την πρακτική υλοποίηση ορισμένων πτυχών.

Ενότητα 1 - Το πλαίσιο ικανοτήτων της ΕΕ για τη βιωσιμότητα (GREENCOMP)

Εισαγωγή

Το GreenComp είναι ένα πλαίσιο αναφοράς για τις ικανότητες βιωσιμότητας. Παρέχει κοινή βάση στους εκπαιδευόμενους και καθοδήγηση στους εκπαιδευτικούς, προωθώντας έναν συναινετικό ορισμό του τι συνεπάγεται η αειφορία ως ικανότητα. Προσφέρει μια κοινή γλώσσα σχετικά με τις ικανότητες για την αειφορία και προτείνεται να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη πολιτικής, την αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών, τον σχεδιασμό νέων και τον προβληματισμό.

Ανταποκρίνεται στην αυξανόμενη ανάγκη των ανθρώπων να βελτιώσουν και να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις τους για να ζουν, να εργάζονται και να ενεργούν με βιώσιμο τρόπο. Έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη δια βίου μάθηση. Είναι γραμμένο για όλους τους εκπαιδευόμενους, ανεξάρτητα από την ηλικία και το μορφωτικό τους επίπεδο και σε οποιοδήποτε περιβάλλον μάθησης - τυπικό, μη τυπικό και άτυπο.

Οι ικανότητες αειφορίας μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να γίνουν συστημικοί και κριτικοί στοχαστές, καθώς και να αναπτύξουν δράση, και να αποτελέσουν τη βάση

γνώσεων για όλους όσοι ενδιαφέρονται για την παρούσα και τη μελλοντική κατάσταση του πλανήτη μας.

Για τον εκπαιδευτή

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Μετά την εκπαιδευτική συνεδρία, οι συμμετέχοντες θα:

- Κατανοήστε τι είναι η βιωσιμότητα ως γενική έννοια,
- Αναγνωρίστε τι είναι οι πράσινες ικανότητες και γιατί είναι τόσο χρήσιμες στον εργασιακό χώρο,
- Υιοθετήστε μια πιο βιώσιμη προσέγγιση.

Μεθοδολογία:

Παρουσίαση της GreenComp (περίπου 1 ώρα) με χρήση βιντεοπροβολέα, φορητού υπολογιστή, PPT. Ο εκπαιδευτής μπορεί να προσκαλέσει τους συμμετέχοντες σε πρακτική εξάσκηση με τη χρήση του παιχνιδιού GreenComp (περίπου 2 ώρες).

Παρουσίαση της Greencomp

Το GreenComp αποτελείται από **12 ικανότητες** που οργανώνονται στους **τέσσερις τομείς** που ακολουθούν:

ΠΕΡΙΟΧΗ 1

Ενσάρκωση των αξιών της αειφορίας, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων ικανοτήτων

Αποτίμηση της βιωσιμότητας: Εντοπισμός και εξήγηση του τρόπου με τον οποίο οι αξίες ποικίλλουν μεταξύ των ανθρώπων και με την πάροδο του χρόνου, ενώ παράλληλα αξιολογούν κριτικά τον τρόπο με τον οποίο ευθυγραμμίζονται με τις αξίες της αειφορίας.

Υποστήριξη της δικαιοσύνης: Υποστήριξη της ισότητας και της δικαιοσύνης για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές και μάθηση από τις προηγούμενες γενιές για τη βιωσιμότητα.

Πρωώθηση της φύσης: Να αναγνωρίσουμε ότι ο άνθρωπος είναι μέρος της φύσης και να σεβαστούμε τις ανάγκες και τα δικαιώματα των άλλων ειδών και της ίδιας της φύσης, προκειμένου να αποκαταστήσουμε και να αναγεννήσουμε υγιή και ανθεκτικά οικοσυστήματα.

ΠΕΡΙΟΧΗ 2

βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων ικανοτήτων

Συστημική σκέψη: να εξετάζει το χρόνο, το χώρο και το πλαίσιο προκειμένου να κατανοήσει πώς τα στοιχεία αλληλεπιδρούν εντός και μεταξύ των συστημάτων.

Κριτική σκέψη: Κριτική σκέψη: Αξιολόγηση πληροφοριών και επιχειρημάτων, εντοπισμός παραδοχών, αμφισβήτηση της υφιστάμενης κατάστασης και προβληματισμός σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το προσωπικό, κοινωνικό και πολιτισμικό υπόβαθρο επηρεάζει τη σκέψη και τα συμπεράσματα.

Διαμόρφωση προβλήματος: Διατύπωση των τρεχουσών ή δυνητικών προκλήσεων ως πρόβλημα βιωσιμότητας από την άποψη της δυσκολίας, των εμπλεκόμενων ατόμων, του χρόνου και της γεωγραφικής εμβέλειας, προκειμένου να προσδιοριστούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις για την πρόβλεψη και την πρόληψη των προβλημάτων, καθώς και για τον μετριασμό και την προσαρμογή στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

ΠΕΡΙΟΧΗ 3

Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων ικανοτήτων

Μελλοντική παιδεία: Να οραματίζονται εναλλακτικά βιώσιμα μέλλοντα με τη φαντασία και την ανάπτυξη εναλλακτικών σεναρίων και τον προσδιορισμό των βημάτων που απαιτούνται για την επίτευξη ενός προτιμώμενου βιώσιμου μέλλοντος.

Προσαρμοστικότητα: Διαχείριση μεταβάσεων και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον υπό το πρίσμα της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.

Διερευνητική σκέψη: Να υιοθετήσει έναν σχεσιακό τρόπο σκέψης, διερευνώντας και συνδέοντας διαφορετικούς κλάδους, χρησιμοποιώντας τη δημιουργικότητα και τον πειραματισμό με νέες ιδέες ή μεθόδους.

ΠΕΡΙΟΧΗ 4

Δράση για τη βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων ικανοτήτων

Πολιτικός φορέας: Να περιηγηθείτε στο πολιτικό σύστημα, να προσδιορίσετε την πολιτική ευθύνη και λογοδοσία για μη βιώσιμη συμπεριφορά και να απαιτήσετε αποτελεσματικές πολιτικές για τη βιωσιμότητα.

Συλλογική δράση: Να ενεργεί για την αλλαγή σε συνεργασία με άλλους

Ατομική πρωτοβουλία: Να εντοπίσει τις δικές του δυνατότητες για βιωσιμότητα και να συμβάλει ενεργά στη βελτίωση των προοπτικών για την κοινότητα και τον πλανήτη.

Ενώ το GreenComp ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν τις 12 ικανότητες, δεν χρειάζεται να αποκτήσουν το υψηλότερο επίπεδο επάρκειας και στις 12, ούτε να έχουν την ίδια επάρκεια σε όλες. Πράγματι, το GreenComp υπονοεί ότι η αειφορία ως ικανότητα αποτελείται από 12 δομικά στοιχεία.

Το επιτραπέζιο παιχνίδι

Το παιχνίδι μετά την παρουσίαση του GreenComp μπορεί να δώσει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να μάθουν και να συζητήσουν από κοινού πώς να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ - ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Πλαίσιο Greencomp

Οι βασικές ικανότητες στη βιωσιμότητα είναι "μια διακριτή και πολυλειτουργική ικανότητα, η οποία αποτελείται από διάφορες ικανότητες βιωσιμότητας που σχετίζονται λειτουργικά μεταξύ τους. Διευκολύνει την επίτευξη επιτυχημένων επιδόσεων και ενός θετικού αποτελέσματος που προάγει τη βιωσιμότητα (με δεδομένο τι είναι γνωστό, τι εκτιμάται και τι επιδιώκεται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή), ενώ παράλληλα εργάζεται πάνω σε συγκεκριμένες προκλήσεις και ευκαιρίες βιωσιμότητας σε διάφορα πλαίσια" (Brundiens et al., 2020).

Οι βασικές ικανότητες στη βιωσιμότητα εφοδιάζουν τα άτομα με τις απαραίτητες ικανότητες για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων και την αξιοποίηση ευκαιριών υπέρ της βιωσιμότητας. Οι γνώσεις σε ένα συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, καθώς και άλλες βασικές ή αλληλένδετες ικανότητες, είναι κρίσιμες, αλλά αποκτώνται μέσω ειδικών μαθημάτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι βασικές ικανότητες στη βιωσιμότητα πρέπει να είναι οριζόντιες και εγγενείς.

Το GreenComp είναι ένα πλαίσιο αναφοράς, που αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τις ικανότητες βιωσιμότητας. Παρέχει κοινή βάση στους εκπαιδευόμενους και καθοδήγηση στους εκπαιδευτικούς, προωθώντας έναν συναινετικό ορισμό του τι συνεπάγεται η αειφορία ως ικανότητα. Παρέχει επίσης *κατευθυντήριες γραμμές για τη σκέψη, το σχεδιασμό και τη δράση με υπευθυνότητα απέναντι στους ανθρώπους, τα ζώα και, συνεπώς, τον πλανήτη στον οποίο ζούμε.*

Ανταποκρίνεται στην αυξανόμενη ανάγκη των ανθρώπων να βελτιώσουν και να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις τους για να ζουν, να εργάζονται και να ενεργούν με βιώσιμο τρόπο. Έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη δια βίου μάθηση. Είναι γραμμένο για όλους τους εκπαιδευόμενους, ανεξάρτητα από την ηλικία και το μορφωτικό τους επίπεδο και σε οποιοδήποτε περιβάλλον μάθησης - τυπικό, μη τυπικό και άτυπο.

Οι ικανότητες αειφορίας μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να γίνουν συστημικοί και κριτικοί στοχαστές, καθώς και να αναπτύξουν δράση, και να αποτελέσουν τη βάση γνώσεων για όλους όσοι ενδιαφέρονται για την παρούσα και τη μελλοντική κατάσταση του πλανήτη μας.

Το GreenComp αποτελείται από **12 ικανότητες** που οργανώνονται στους **τέσσερις τομείς** που ακολουθούν:

1. **Ενσωμάτωση των αξιών της αειφορίας**, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων
 - **Αποτίμηση της βιωσιμότητας:** Εντοπισμός και εξήγηση του τρόπου με τον οποίο οι αξίες ποικίλλουν μεταξύ των ανθρώπων και με την πάροδο του χρόνου, ενώ παράλληλα αξιολογούν κριτικά τον τρόπο με τον οποίο ευθυγραμμίζονται με τις αξίες της αειφορίας.
 - **Υποστήριξη της δικαιοσύνης:** Υποστήριξη της ισότητας και της δικαιοσύνης για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές και μάθηση από τις προηγούμενες γενιές για τη βιωσιμότητα.
 - **Πρώθηση της φύσης:** Να αναγνωρίσουμε ότι ο άνθρωπος είναι μέρος της φύσης και να σεβαστούμε τις ανάγκες και τα δικαιώματα των άλλων ειδών και της ίδιας της φύσης, προκειμένου να αποκαταστήσουμε και να αναγεννήσουμε υγρή και ανθεκτικά οικοσυστήματα.

Ο εφοδιασμός των μαθητών (ανθρώπων) με αυτές τις αξίες της αειφορίας μπορεί να οδηγήσει σε πιο βιώσιμη συμπεριφορά. Τα στοιχεία από τις επιστήμες της συμπεριφοράς δείχνουν πράγματι ότι οι αξίες της αειφορίας είναι σαφής κινητήριος μοχλός της αειφόρου συμπεριφοράς. Τα άτομα είναι πιο πιθανό να συμπεριφέρονται βιώσιμα όταν έχουν περιβαλλοντικές αξίες (δηλαδή, φροντίδα για το περιβάλλον και τη φύση, γνωστές και ως βιοσφαιρικές αξίες) ή αξίες δικαιοσύνης (δηλαδή, φροντίδα για τους άλλους και κοινωνική δικαιοσύνη, γνωστές και ως αλτρουστικές αξίες). Για παράδειγμα, τα άτομα με υψηλές περιβαλλοντικές αξίες τείνουν να εξοικονομούν περισσότερο ζεστό νερό στο νοικοκυριό τους, ενώ οι αξίες της δικαιοσύνης, όπως η οικουμενικότητα και η καλοσύνη, συνδέονται με τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς για τη μετακίνηση στη δουλειά. Οι αξίες της αειφορίας είναι σημαντικές επειδή μπορούν να οδηγήσουν τους ανθρώπους να συμπεριφέρονται με μεγαλύτερη συνέπεια μακροπρόθεσμα από ό,τι αν παρακινούνται μόνο από άλλες αξίες.

Οι αξίες της βιωσιμότητας μπορεί να οδηγήσουν σε πιο βιώσιμη συμπεριφορά, επειδή οι άνθρωποι θέλουν να αποφύγουν την αίσθηση μιας δυσάρεστης έντασης μεταξύ των αξιών τους και των πράξεών τους, για παράδειγμα όταν επιλέγουν ένα ξενοδοχείο. Αντίθετα, το να ενεργεί κανείς σύμφωνα με τις αξίες του για τη βιωσιμότητα μπορεί να αυξήσει τα θετικά συναισθήματα υπερηφάνειας και ικανοποίησης.

2. **Αγκαλιάζοντας την πολυπλοκότητα στη βιωσιμότητα**, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων

- **Συστημική σκέψη:** να εξετάζει το χρόνο, το χώρο και το πλαίσιο προκειμένου να κατανοήσει πώς τα στοιχεία αλληλεπιδρούν εντός και μεταξύ των συστημάτων.
- **Κριτική σκέψη:** Κριτική σκέψη: Αξιολόγηση πληροφοριών και επιχειρημάτων, εντοπισμός παραδοχών, αμφισβήτηση της υφιστάμενης κατάστασης και προβληματισμός σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το προσωπικό, κοινωνικό και πολιτισμικό υπόβαθρο επηρεάζει τη σκέψη και τα συμπεράσματα.
- **Διαμόρφωση προβλήματος:** Διατύπωση των τρεχουσών ή δυνητικών προκλήσεων ως πρόβλημα βιωσιμότητας από την άποψη της δυσκολίας, των εμπλεκόμενων ατόμων, του χρόνου και της γεωγραφικής εμβέλειας, προκειμένου να προσδιοριστούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις για την πρόβλεψη και την πρόληψη των προβλημάτων, καθώς και για τον μετριασμό και την προσαρμογή στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

Ο τομέας αυτός αφορά την ενδυνάμωση των μαθητών με (1) συστημική σκέψη (δηλ. ολιστική προσέγγιση των προβλημάτων βιωσιμότητας, ενσωμάτωση διαφορετικών οπτικών γωνιών των αιτιών και των συνεπειών και κατανόηση των αλληλεπιδράσεων τους), (2) κριτική σκέψη (δηλ. ικανότητα κατανόησης των προκαταλήψεων, κριτική αξιολόγηση πληροφοριών, πηγών και επιχειρημάτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα) και (3) διαμόρφωση προβλημάτων (δηλ. διατύπωση προβλημάτων βιωσιμότητας και εντοπισμός κατάλληλων λύσεων).

Η ικανότητα συστηματικής σκέψης μπορεί να οδηγήσει σε πιο βιώσιμη συμπεριφορά, επειδή είναι πιθανό να αυξήσει την "επίγνωση των συνεπειών" των μαθητών. Η συστημική σκέψη επιτρέπει ακριβώς στους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν τις μακρές και πολλαπλές αλυσίδες αιτιότητας που τελικά οδηγούν σε προβλήματα βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών των μικρών δράσεων. Υπάρχουν ενδείξεις ότι τα άτομα που μπορούν να σκέφτονται συστηματικά για την κλιματική αλλαγή είναι πιο πιθανό να κατανοήσουν την αξία των οικοσυστημάτων και να υποστηρίξουν πολιτικές αειφορίας, όπως η βελτίωση των προτύπων κατανάλωσης καυσίμων για τα αυτοκίνητα. Αντίθετα, η πεποίθηση ότι τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά προβλήματα είναι άσχετα μεταξύ τους συνδέεται με χαμηλότερη ευαισθητοποίηση όσον αφορά τους κινδύνους και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι η επίγνωση των συνεπειών των πράξεών μας είναι αναγκαία, αλλά όχι επαρκής για να συμπεριφερόμαστε βιώσιμα. Για παράδειγμα, η ύπαρξη υψηλού βαθμού συστημικής σκέψης και παιδείας σχετικά με την κλιματική αλλαγή δεν οδηγεί απαραίτητα σε ανησυχία και, ως εκ τούτου, σε δράση. Ακριβώς όπως και για τις αξίες της αειφορίας, αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις πρέπει μεν να εφοδιάζουν τους μαθητές με ικανότητες πολυπλοκότητας που τους βοηθούν να κατανοήσουν τις συνέπειες των πράξεών τους για την αειφορία, αλλά πρέπει επίσης να τους εφοδιάζουν με όλες τις άλλες ικανότητες.

3. Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων

- **Μελλοντική παιδεία:** Να οραματίζονται εναλλακτικά βιώσιμα μέλλοντα με τη φαντασία και την ανάπτυξη εναλλακτικών σεναρίων και τον προσδιορισμό των βημάτων που απαιτούνται για την επίτευξη ενός προτιμώμενου βιώσιμου μέλλοντος.
- **Προσαρμοστικότητα:** Διαχείριση μεταβάσεων και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον υπό το πρίσμα της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.
- **Διερευνητική σκέψη:** Να υιοθετήσει έναν σχεσιακό τρόπο σκέψης, διερευνώντας και συνδέοντας διαφορετικούς κλάδους, χρησιμοποιώντας τη δημιουργικότητα και τον πειραματισμό με νέες ιδέες ή μεθόδους.

Αυτή η ικανότητα περιλαμβάνει κυρίως την ικανότητα να οραματίζεται κανείς εναλλακτικά μέλλοντα και τα βήματα που απαιτούνται για την επίτευξη ενός προτιμώμενου βιώσιμου μέλλοντος. Άλλες συνιστώσες περιλαμβάνουν την ικανότητα προσαρμογής και ανίχνευσης της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου που σχετίζονται με τα εναλλακτικά βιώσιμα μέλλοντα.

Και εδώ, τα στοιχεία από τις επιστήμες της συμπεριφοράς επιβεβαιώνουν την καταλληλότητα αυτής της ικανότητας για την προώθηση της βιώσιμης συμπεριφοράς, επιβεβαιώνοντας την ανάγκη ενσωμάτωσής της στα προγράμματα σπουδών. Ένα από τα κυριότερα τεκμηριωμένα εμπόδια στη βιώσιμη συμπεριφορά είναι, ακριβώς, η δυσκολία μας να σκεφτούμε το μέλλον. Σε αντίθεση με το Covid-19, τα θέματα βιωσιμότητας, όπως η κλιματική αλλαγή, μπορεί να φαίνονται μακρινά. Στοιχεία συμπεριφοράς δείχνουν ότι όσο περισσότερο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται την κλιματική αλλαγή ως κάτι που συμβαίνει πολύ μακριά στο μέλλον, τόσο λιγότερο πιθανό είναι να ανησυχούν γι' αυτήν, να υποστηρίζουν δημόσιες πολιτικές μετριασμού ή να μειώνουν την ενεργειακή τους κατανάλωση. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι οι άνθρωποι έχουν τη φυσική τάση να εστιάζουν περισσότερο στα άμεσα προβλήματα, κέρδη, απώλειες και κινδύνους, παρά στα μελλοντικά. Ομοίως, όσο περισσότερο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται την κλιματική αλλαγή ως αβέβαιη, τόσο λιγότερο πιθανό είναι να εμπλακούν σε βιώσιμες συμπεριφορές. Ως αντιπαράδειγμα, οι αγρότες που έχουν ήδη βιώσει προσωπικά τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι πιο πιθανό να προσαρμόσουν τις γεωργικές τους πρακτικές.

συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων

- **Πολιτικός φορέας:** Να περιηγηθείτε στο πολιτικό σύστημα, να προσδιορίσετε την πολιτική ευθύνη και λογοδοσία για μη βιώσιμη συμπεριφορά και να απαιτήσετε αποτελεσματικές πολιτικές για τη βιωσιμότητα.
- **Συλλογική δράση:** Να ενεργείτε για την αλλαγή σε συνεργασία με άλλους
- **Ατομική πρωτοβουλία:** Να εντοπίσει τις δικές του δυνατότητες για βιωσιμότητα και να συμβάλει ενεργά στη βελτίωση των προοπτικών για την κοινότητα και τον πλανήτη.

Οι υπεύθυνοι χάραξης (εκπαιδευτικής) πολιτικής που στοχεύουν στην προώθηση της βιώσιμης συμπεριφοράς οφείλουν να συμπεριλάβουν αυτές τις "ενεργητικές" ικανότητες στα προγράμματα σπουδών τους, καθώς αξιοποιούν ή αντιμετωπίζουν πολυάριθμους αποδεδειγμένους ψυχολογικούς παράγοντες και εμπόδια της (μη) βιώσιμης συμπεριφοράς:

- Ανάθεση ευθύνης: όσο περισσότερο οι άνθρωποι αισθάνονται ότι έχουν ηθικό ρόλο να διαδραματίσουν για τη βελτίωση της βιωσιμότητας, τόσο πιο πιθανό είναι να αναλάβουν δράση. Αυτό το αίσθημα ευθύνης έχει αποδειχθεί απαραίτητο για ένα ευρύ φάσμα δράσεων, όπως για τους πολιτικούς να ψηφίζουν νόμους για την αειφορία και για τους πολίτες να απαιτούν λογοδοσία για μη αειφόρες πολιτικές ή να συμμετέχουν σε συλλογικό ακτιβισμό για την αειφορία. Αντίθετα, η επίρριψη ευθυνών στους άλλους συνδέεται με λιγότερο αίσθημα ευθύνης για δράση και, ως εκ τούτου, με μικρότερη πιθανότητα να συμπεριφερθούν βιώσιμα.

Η ικανότητα "ενεργώντας για τη βιωσιμότητα" από το GreenComp περιλαμβάνει στάσεις, γνώσεις και δεξιότητες που στοχεύουν ακριβώς στην αύξηση του αισθήματος ευθύνης των εκπαιδευομένων όσον αφορά τη βιωσιμότητα, για παράδειγμα, τη γνώση ότι "τα άτομα έχουν μια δέσμευση απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον" και την ικανότητα να "αναλαμβάνουν προσωπική πρωτοβουλία [...] για την επίτευξη της βιωσιμότητας".

- Πεπιοθήσεις αποτελεσματικότητας: ένας σημαντικός παράγοντας για τη βιώσιμη συμπεριφορά είναι η πεπιοθήση των ατόμων ότι είναι σε θέση να συμπεριφέρονται βιώσιμα και ότι η δράση τους μπορεί να κάνει τη διαφορά⁴. Για παράδειγμα, τα μη ειδικευμένα άτομα μπορεί να αισθάνονται ότι έχουν μικρή συνεισφορά για να κάνουν τη χώρα τους να υπογράψει τις συμφωνίες του Παρισιού. Αντίθετα, οι έφηβοι που αισθάνονται ότι οι ενέργειές τους έχουν σημασία είναι πιο πιθανό να εμπλακούν σε φιλοπεριβαλλοντικές συμπεριφορές, όπως η μείωση της κατανάλωσης νερού ή η υπογραφή ενός ψηφίσματος για να απαιτήσουν την προστασία του περιβάλλοντος.

- Κοινωνικά πρότυπα: ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρονται οι άλλοι άνθρωποι επηρεάζει σημαντικά τη δική μας συμπεριφορά, επίσης όσον αφορά τη βιωσιμότητα.

Για παράδειγμα, οι πελάτες των ξενοδοχείων τείνουν να επαναχρησιμοποιούν την πετσέτα τους αν βλέπουν ότι και άλλοι πελάτες το κάνουν. Οι προσδοκίες των άλλων επηρεάζουν επίσης τη συμπεριφορά μας: για παράδειγμα, όσο περισσότερο αισθάνονται οι διευθυντές ότι η κοινωνία περιμένει από αυτούς να συμπεριφέρονται με βιώσιμο τρόπο, τόσο πιο πιθανό είναι να συμμετάσχουν σε περιβαλλοντικά υπεύθυνες δράσεις στον οργανισμό τους.

- Η συνήθεια συνίσταται σε μια προδιάθεση να επαναλαμβάνεται μια παρελθούσα συμπεριφορά, συχνά χωρίς συνειδητή πρόθεση.

Ακόμη και αν οι άνθρωποι ανησυχούν για τη βιωσιμότητα, γνωρίζουν ποιες ενέργειες πρέπει να κάνουν και πιστεύουν ότι οι ενέργειες αυτές μπορεί να έχουν θετικό αποτέλεσμα, μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στο να αλλάξουν τη συνήθη συμπεριφορά τους ανάλογα. Για παράδειγμα, η συνήθεια αποτελεί σημαντικό εμπόδιο (αν και όχι το μοναδικό) για τη μετακίνηση με ποδήλατο (έναντι του αυτοκινήτου), για τη χρήση μικρότερων ντους ή για την υιοθέτηση πιο βιώσιμων διατροφών.

Οι τέσσερις τομείς ικανοτήτων είναι στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους: η αειφορία ως ικανότητα περιλαμβάνει και τους τέσσερις μαζί.

Οι 12 ικανότητες αειφορίας είναι επίσης αλληλένδετες και αλληλοσυνδεόμενες και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μέρη ενός συνόλου.

Ενώ το GreenComp ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν τις 12 ικανότητες, δεν χρειάζεται να αποκτήσουν το υψηλότερο επίπεδο επάρκειας και στις 12, ούτε να έχουν την ίδια επάρκεια σε όλες. Πράγματι, το GreenComp υπονοεί ότι η αειφορία ως ικανότητα αποτελείται από 12 δομικά στοιχεία.

Co-funded by
the European Union

Εν πάση περιπτώσει, οι ικανότητες

βιωσιμότητας δεν αφορούν μόνο τους (μελλοντικούς) πολίτες και τους καταναλωτές. Οι εκπαιδευόμενοι που αποκτούν ικανότητες βιωσιμότητας μπορούν επίσης να συμπεριφέρονται με πιο βιώσιμο τρόπο, αν αργότερα ενεργήσουν, για παράδειγμα, ως ψηφοφόροι που επιλέγουν βουλευτές που υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα, ως νομοθέτες που ψηφίζουν κανονισμούς βιωσιμότητας ή προβλέπουν προϋπολογισμό για νέες υποδομές δημόσιων μεταφορών, ως μηχανικοί που σχεδιάζουν πιο βιώσιμες τουρμπίνες ή ως διευθύνοντες σύμβουλοι που χορηγούν δίκαιους μισθούς στους εργαζόμενους. Επομένως, όσοι αύριο μπορεί να έχουν μεγαλύτερη ευθύνη να συμβάλουν στην αειφορία μπορούν επίσης να επωφεληθούν σήμερα από την απόκτηση των ικανοτήτων αειφορίας που προσδιορίζονται στο GreenComp.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ - Επισκόπηση της ΕΝΟΤΗΤΑΣ 2

Ενότητα 2 - Χτίζοντας πιο πράσινες, βιώσιμες και ανθεκτικές κοινότητες

Εισαγωγή

Η βιωσιμότητα επηρεάζει διάφορους τομείς και δραστηριότητες των πόλεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για τις λειτουργίες, τους κανονισμούς και τους πόρους σε μια δεδομένη περιοχή και τελικά υπεύθυνοι για την ευημερία του πληθυσμού τους.

Για τον εκπαιδευτή

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Μετά την εκπαιδευτική συνεδρία, οι συμμετέχοντες θα:

Βρείτε πιθανές λύσεις για παρόμοια προβλήματα/ανάγκες από τις μελέτες περιπτώσεων

Καλύτερη κατανόηση της πρακτικής εφαρμογής συγκεκριμένων ικανοτήτων

Μεθοδολογία:

Παρουσίαση. Ανάλογα με το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν τουλάχιστον δύο ή περισσότερες μελέτες περιπτώσεων (περίπου 3 ώρες). Υποστήριξη: βιντεοπροβολέας, φορητός υπολογιστής, PPT

Ενότητα 2: ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Μεθοδολογία: Παρουσίαση

Σύγκριση των τοπικών προβλημάτων/ανάγκων με το παράδειγμα που αναφέρεται στην ενότητα. Οι συμμετέχοντες μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν το αποτέλεσμα του παιχνιδιού που διεξήχθη στην προηγούμενη ενότητα και να συγκρίνουν τις πιθανές λύσεις που δημιουργήθηκαν με τις πραγματικές μελέτες περίπτωσης που εφαρμόστηκαν στην Ευρώπη. Ανάλογα με το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων ή/και τα καθημερινά καθήκοντα θα αναλυθούν και θα συζητηθούν δύο ή περισσότερες μελέτες περιπτώσεων. Σκοπός της ενότητας είναι να ενθαρρύνει την ανταλλαγή απόψεων και την επίλυση προβλημάτων μεταξύ των συμμετεχόντων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ - ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΜΟΝΑΔΑ 2

Οι δήμοι, που ορίζονται ως πόλη, κωμόπολη ή διοικητική οντότητα με τοπική διακυβέρνηση, επηρεάζονται άμεσα από τα ζητήματα βιωσιμότητας και έχουν μοναδικό ρόλο στην προώθηση λύσεων. Είναι υπεύθυνοι για τις λειτουργίες, τους κανονισμούς και τους πόρους εντός μιας συγκεκριμένης περιοχής και τελικά υπεύθυνοι για την ευημερία του πληθυσμού τους.

Δεδομένου ότι η βιωσιμότητα έχει περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις, οι δήμοι ενδιαφέρονται άρρηκτα για την αειφορία. Πολλοί δήμοι ασχολούνται ήδη με λύσεις βιωσιμότητας είτε από επιλογή είτε από απαίτηση των περιστάσεων.

Μια τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά των πολιτών και των επιχειρήσεων είτε προς βιώσιμες είτε προς μη βιώσιμες κατευθύνσεις, δίνοντας το παράδειγμα της δικής της συμπεριφοράς - "νοικοκυρεύοντας τα του οίκου της" - καθώς και με την ευαισθητοποίηση της κοινότητας μέσω της εκπαίδευσης σχετικά με παρόμοιες επιλογές που μπορούν να κάνουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις για να διαμορφώσουν αν οι αποφάσεις τους συμβάλλουν σε βιώσιμες ή μη βιώσιμες τάσεις.

Ποια είναι τα οφέλη της υιοθέτησης της βιωσιμότητας για τις τοπικές κυβερνήσεις;

Οι βιώσιμες προσπάθειες του τόπου σας δεν θα ωφελήσουν μόνο το τοπικό περιβάλλον, αλλά θα έχουν επίσης απήχηση στους ψηφοφόρους σας, οι οποίοι ανησυχούν όλο και περισσότερο για την κλιματική αλλαγή και τη βιωσιμότητα. Επιπλέον, οι βιώσιμες κυβερνητικές ροές εργασίας, όπως η αρχειοθέτηση χωρίς χαρτί, είναι καλύτερες για το περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα εξοικονομούν χρόνο και χρήμα.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Κατοβίτσε (Πολωνία)

Ο όρος "πολιτιστική και φυσική κληρονομιά" αναφέρεται στον συνδυασμένο πλούτο των πολιτιστικών, ιστορικών και φυσικών χαρακτηριστικών που θεωρούνται πολύτιμα και σημαντικά για ένα συγκεκριμένο έδαφος, μια περιοχή ή μια χώρα. Η έννοια αυτή συνδέεται συχνά με τους τομείς της διατήρησης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και αναγνωρίζεται παγκοσμίως ως σημαντική για την ταυτότητα και την ευημερία των κοινοτήτων.

Για παράδειγμα, ο σκοπός του έργου του Μουσείου της Σιλεσίας στο Κατοβίτσε (Πολωνία) είναι να διατηρήσει την πολιτιστική κληρονομιά για τις μελλοντικές γενιές και να ενισχύσει την τουριστική ελκυστικότητα της περιοχής. Ένας σημαντικός παράγοντας για τη βελτίωση της ικανότητας των ανθρώπων να προσαρμοστούν στις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές είναι η ταυτότητα, συμπεριλαμβανομένης της περιφερειακής ταυτότητας, και έτσι το έργο υποστηρίζει πρωτοβουλίες για την καλλιέργεια της υπάρχουσας πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδόσεων, της ιστορίας, των πολιτιστικών επιτευγμάτων, των τοπικών εθίμων και της γλώσσας. Οι εξελίξεις εδώ καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη μιας σύγχρονης κοινωνίας ανοικτής και δημιουργικής - συμβάλλοντας στη βελτιστοποίηση των ανθρώπινων πόρων. Η επέκταση της πολιτιστικής υποδομής θα συμβάλει στην προσέλκυση επενδύσεων και τουρισμού στη Σιλεσία.

Οι συλλογές του Μουσείου της Σιλεσίας απέκτησαν ένα νέο και πρωτότυπο περιβάλλον: οι νέες κύριες εγκαταστάσεις του βρίσκονται σε έναν πρώην βιομηχανικό χώρο και τα παλιά κτίρια των ορυχείων που χρονολογούνται από τις αρχές του 20ού αιώνα έχουν διαμορφωθεί ως εκθεσιακοί χώροι, εστιατόριο και πύργος παρατήρησης, από τον οποίο υπάρχει πανοραμική θέα της συνεχώς αναπτυσσόμενης Σιλεσίας.

Το νέο Μουσείο της Σιλεσίας είναι ο πρώτος χώρος που χαρακτηρίζεται ως "πολιτιστικός άξονας" στο Κατοβίτσε. Άλλοι εκτός από το νέο κτίριο του μουσείου περιλαμβάνουν το Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο και την έδρα της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Πολωνικής Ραδιοφωνίας στο Κατοβίτσε.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ/ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Kielce (Πολωνία)

Ο χωροταξικός σχεδιασμός και ο πράσινος σχεδιασμός στις τοπικές κοινότητες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση βιώσιμων, βιώσιμων και περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένων αστικών περιβαλλόντων.

Με την ενσωμάτωση μελετημένων χρήσεων γης, χώρων πρασίνου και φιλικών προς το περιβάλλον υποδομών, οι προσεγγίσεις αυτές συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Συμβάλλουν στον μετριασμό του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας, στη μείωση της ρύπανσης, στη διατήρηση των πόρων και στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Επιπλέον, ο πράσινος σχεδιασμός προάγει την υγεία και την ευημερία της κοινότητας, προσφέροντας χώρους για αναψυχή και χαλάρωση, ενώ παράλληλα ενισχύει μια ισχυρή αίσθηση του τόπου και της ταυτότητας. Πρόκειται για μια ολιστική στρατηγική που όχι μόνο αντιμετωπίζει τις τρέχουσες ανάγκες, αλλά και εξασφαλίζει ένα ανθεκτικό και αρμονικό μέλλον για τις τοπικές κοινότητες.

Το Κιέλτσε είναι μια μοναδική πόλη που βρίσκεται στην περιφέρεια Świetokrzyskie της Πολωνίας. Η πόλη διαθέτει πέντε φυσικούς δρυμούς, δύο πίστες σκι και θεματικές διαδρομές, ενώ συμμετέχει σε πολλές δραστηριότητες για την προστασία της πόλης και των κατοίκων της από τη ρύπανση του άνθρακα και την κλιματική αλλαγή.

Ο δήμος του Κιέλτσε εισήγαγε διαφορετικές λύσεις για τη διαχείριση και την ανάπτυξη τοπικών δημόσιων χώρων πρασίνου. Ορισμένες από αυτές περιλαμβάνουν τα AirSpade, Treegator[®], τη φύτευση θάμνων και δέντρων φυτοπροστασίας και τη δημιουργία λιβαδιών σε πάρκα και οδικούς άξονες.

Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του σχεδίου προσαρμογής του Κιέλτσε στην κλιματική αλλαγή έως το 2030 (στρατηγική που έχει εγκριθεί ως τοπικός νόμος) περιλαμβάνουν το σχεδιασμό ενός υδάτινου πάρκου με τη χρήση των φυσικών πηγών και της βλάστησης της κοιλάδας του ποταμού Silnica. Το σχέδιο προσαρμογής προβλέπει και άλλες τέτοιες λύσεις με βάση τη φύση (NBS), συμπεριλαμβανομένων των λεκανών βιοσυλλογής και της αύξησης του αριθμού των πράσινων στεγών στα νέα κτίρια.

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Kungsbacka (Σουηδία)

Η βιώσιμη κινητικότητα στις τοπικές κοινότητες αποτελεί το θεμέλιο λίθο ενός πιο πράσινου, υγιούς και αποδοτικού αστικού τοπίου. Περιστρέφεται γύρω από την προώθηση επιλογών μεταφοράς που μειώνουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα,

όπως το περπάτημα, η ποδηλασία και η δημόσια συγκοινωνία, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων και τη χρήση κοινών οχημάτων. Η βιώσιμη κινητικότητα όχι μόνο ανακουφίζει την κυκλοφοριακή συμφόρηση αλλά και περιορίζει την ατμοσφαιρική ρύπανση, τον θόρυβο και την κατανάλωση ενέργειας.

Δίνοντας προτεραιότητα σε υποδομές φιλικές προς τους πεζούς, προσβάσιμες δημόσιες συγκοινωνίες και έξυπνο πολεοδομικό σχεδιασμό, οι τοπικές κοινότητες μπορούν να δημιουργήσουν ένα πιο περιεκτικό και περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένο σύστημα μεταφορών, βελτιώνοντας τελικά την ευημερία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

Ο δήμος παρατήρησε ότι σχεδόν το ένα πέμπτο των μαθητών του γυμνασίου πήγαινε καθημερινά στο σχολείο με αυτοκίνητο. Κατά τη διάρκεια αυτού του κρίσιμου σταδίου ανάπτυξης, είναι σημαντικό για τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν την ικανότητά τους να κινούνται ανεξάρτητα, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Ταυτόχρονα, η μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου προάγει ένα ασφαλέστερο και πιο ευχάριστο τοπικό περιβάλλον στην περιοχή του σχολείου.

Για το λόγο αυτό ο δήμος δημιούργησε μια πρόκληση για μαθητές γυμνασίου με τίτλο "Μόνοι τους", η οποία απαιτεί από τους μαθητές να μετακινούνται στο σχολείο με τα πόδια - ένας στόχος που όχι μόνο αποσκοπεί στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησής τους, αλλά και στην ενίσχυση της εγρήγορσής τους και στην καλλιέργεια μιας βαθύτερης κατανόησης των βιώσιμων μεταφορών. Αυτή η ελκυστική πρωτοβουλία έχει τη μορφή ενός συναρπαστικού κυνηγιού θησαυρού, με τις τάξεις να ανταγωνίζονται για ελκυστικά βραβεία, συμπεριλαμβανομένων δωροεπιταγών για δραστηριότητες που επιλέγονται συλλογικά. Διατρέχοντας τις εβδομάδες του φθινοπώρου (εβδομάδες 38-42), η πρόκληση όχι μόνο ενθαρρύνει την αυτοπεποίθηση αλλά και μεταδίδει πολύτιμες γνώσεις μέσω ασκήσεων για την οδική ασφάλεια, την υγεία, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Γρεβενά (Ελλάδα)

Στις τοπικές κοινότητες, η σημασία της βιώσιμης ενέργειας επεκτείνεται σε πρωτοβουλίες που προωθούν την αποδοτική και προσεκτική χρήση της ενέργειας. Ενθαρρύνοντας τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν πρακτικές και τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας, οι κοινότητες μειώνουν τα απόβλητα, μειώνουν τους λογαριασμούς ενέργειας και ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές τους

περιλαμβάνουν μέτρα όπως ο ενεργειακά αποδοτικός σχεδιασμός κτιρίων, ο φωτισμός LED και τα πιο έξυπνα συστήματα θέρμανσης και ψύξης. Οι προσπάθειες αυτές όχι μόνο εξοικονομούν πόρους και μειώνουν τις εκπομπές, αλλά συμβάλλουν επίσης στην ενεργειακή ασφάλεια και βελτιώνουν τη συνολική ποιότητα ζωής στην κοινότητα. Δίνοντας προτεραιότητα τόσο στις βιώσιμες πηγές ενέργειας όσο και στην αποτελεσματική χρήση της ενέργειας, οι τοπικές κοινότητες είναι έτοιμες να πρωτοστατήσουν προς ένα πιο πράσινο και υπεύθυνο μέλλον.

Ο δήμος Γκράβενων (Ελλάδα) έχει εστιάσει την προσοχή του στην αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών του, προκειμένου να μειώσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα. Αυτό έγινε με τη χρήση της αβαθούς γεωθερμίας ως ανανεώσιμης πηγής ενέργειας (ΑΠΕ) για τη βελτιστοποίηση της διατήρησης πολύτιμων πόρων και τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Το έργο αυτό εξυπηρετεί έναν πολύπλευρο σκοπό, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, η εξοικονόμηση πόρων, η ελαχιστοποίηση των ρύπων για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ο εκσυγχρονισμός του κτιριακού αποθέματος, η δημιουργία υποδειγματικού προηγούμενου για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η υπεράσπιση της περιοχής μας.

ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

Γαλικία (Βόρεια Πορτογαλία)

Η αποτελεσματική διαχείριση των υδάτων αποτελεί την αιμοδοσία των τοπικών κοινοτήτων, καθώς στηρίζει τη δημόσια υγεία, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την οικονομική ευημερία. Οι κοινότητες βασίζονται σε καθαρό και προσβάσιμο νερό για πόση, αποχέτευση, γεωργία και βιομηχανικές διεργασίες. Η μελετημένη διαχείριση των υδάτων διασφαλίζει μια ασφαλή και βιώσιμη παροχή, μειώνοντας τον κίνδυνο έλλειψης και μόλυνσης. Διαδραματίζει επίσης ζωτικό ρόλο στη διατήρηση των τοπικών οικοσυστημάτων και στην προστασία από τις πλημμύρες και τη ρύπανση των υδάτων. Επιπλέον, η υπεύθυνη διαχείριση των υδάτων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της κλιματικής ανθεκτικότητας, βοηθώντας τις κοινότητες να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες καιρικές συνθήκες. Στην ουσία, δεν πρόκειται μόνο για το νερό-πρόκειται για την ανθεκτικότητα και την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων.

Ένα παράδειγμα είναι η ευρωπεριφέρεια της **Γαλικίας-Βόρειας Πορτογαλίας**, η οποία διαθέτει έναν εκτεταμένο πλούτο φυσικών πόρων και επωφελείται από ένα στρατηγικό πλεονέκτημα με τους άφθονους υδάτινους πόρους της. Αναγνωρίζοντας τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν αυτά τα φυσικά αγαθά στην πρόοδο της κοινωνίας, καθίσταται επιτακτική η θωράκιση και η διατήρησή τους. Ταυτόχρονα, είναι επιτακτική η ανάγκη να βελτιστοποιηθεί η αξιοποίησή τους, διοχετεύοντας τους

πόρους αυτούς αποτελεσματικότερα προς τη συνολική ανάπτυξη και ευημερία της περιοχής.

Σε αυτό το πλαίσιο, γεννήθηκε το έργο **AQUALITRANS**, στόχος του οποίου είναι η δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού και βιώσιμου μοντέλου για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ), το οποίο ευθυγραμμίζεται με τους ευρύτερους στόχους της Ευρώπης για βιώσιμη ανάπτυξη και διατήρηση του περιβάλλοντος.

Το σημαντικό πλεονέκτημα της πρωτοβουλίας **AQUALITRANS** έγκειται στη συνεργατική συνέργεια που προώθησε μεταξύ της Γαλικίας και της Βόρειας Πορτογαλίας. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση, σε συνδυασμό με την καινοτόμο χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), επέτρεψε την επιτυχή επίλυση κοινών προκλήσεων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Μιλάνο (Ιταλία) και Γαλλία

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων είναι ένα από τα πιο πολυσυζητημένα. Τούτου λεχθέντος, το να μαζεύετε την ανακύκλωση των ψηφοφόρων σας κάθε μερικές εβδομάδες ή ακόμη και λιγότερο συχνά είναι ένας σίγουρος τρόπος για να μην ανακυκλώνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τα πλαστικά απορρίμματα που καταλήγουν στη χωματερή επειδή οι ψηφοφόροι σας δεν έχουν το χώρο για τους κάδους ανακύκλωσης για να τα πετάξουν όλα σωστά είναι κακό για το περιβάλλον (και άβολο για τους ψηφοφόρους σας!). Το λογισμικό δημοσίων έργων μπορεί να βοηθήσει στη διαχείριση των εργαζομένων και να διατηρήσει τις διαδικασίες ανακύκλωσης και διάθεσης σκουπιδιών όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικές και δομημένες.

Η διαχείριση των τροφίμων και των οργανικών αποβλήτων είναι ζωτικής σημασίας για το σχέδιο μηδενικών αποβλήτων κάθε πόλης. Το ένα τέταρτο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα τρόφιμα προέρχεται από τις απώλειες και τα απόβλητα στις αλυσίδες εφοδιασμού και από τους καταναλωτές. Οι πόλεις θα πρέπει ιδανικά να μειώνουν τα απόβλητα, να ανακτούν και να επεξεργάζονται τα οργανικά απόβλητα διαχωρίζοντάς τα από τα ξηρά ανακυκλώσιμα υλικά, όπως το πλαστικό και το γυαλί. Από τον Δεκέμβριο του 2023, η χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων θα είναι υποχρεωτική σε όλη την Ευρώπη, ώστε να συμβάλει στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων ανακύκλωσης και συλλογής των κανόνων της ΕΕ για τα απόβλητα. Ωστόσο, τα συστήματα και τα ποσοστά συλλογής εξακολουθούν να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των 28 μελών της ΕΕ.

Τα βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα, που συνήθως αναφέρονται ως βιοαπόβλητα, αποτελούνται κυρίως από οργανικά υλικά που μπορούν να επιστρέψουν με ασφάλεια

Αποτελούνται κυρίως από απόβλητα κήπων, απόβλητα τροφίμων και άλλα οργανικά από νοικοκυριά, εστιατόρια και καταστήματα.

Ενώ, σύμφωνα με την ιεραρχία των αποβλήτων, θα πρέπει ιδανικά να μειώνουμε, να επαναχρησιμοποιούμε ή να ανακυκλώνουμε όλα τα απόβλητα, στην πράξη αυτό δεν συμβαίνει πάντα. Ζητήματα επεξεργασίας, κακός σχεδιασμός ή έλλειψη επικοινωνίας/γνώσης είναι μερικά μόνο παραδείγματα που μπορούν να οδηγήσουν σε απώλειες.

Ένα κρίσιμο βήμα για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών και της μόλυνσης είναι ο διαχωρισμός των βιοαποβλήτων από άλλα ρεύματα αποβλήτων. Υπάρχουν διάφορες στρατηγικές για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα από τοπικές και πολιτειακές κυβερνήσεις που βελτιώνουν τη συλλογή βιοαποβλήτων μέσω διαφορετικών προσεγγίσεων.

1. Η επικοινωνία είναι το κλειδί: Milan

Όσον αφορά τη συλλογή βιοαποβλήτων σε μια πυκνοδομημένη πόλη, το Μιλάνο αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα. Με 1,4 εκατομμύρια κατοίκους, είναι μία από τις πολυπληθέστερες πόλεις της Ιταλίας. Ωστόσο, αποτελεί λαμπρό παράδειγμα για άλλες πόλεις σε όλο τον κόσμο.

Το 2014, το Μιλάνο εγκαινίασε το πρόγραμμα συλλογής οικιακών αποβλήτων τροφίμων. Κάθε νοικοκυριό έλαβε έναν κάδο κουζίνας 10 λίτρων, κομποστοποιήσιμες σακούλες και ένα εκτενές πακέτο πληροφοριών. Στο πλαίσιο του εκτεταμένου πιλοτικού προγράμματος του σχεδίου, η επικοινωνία αποδείχθηκε κλειδί στην υλικοτεχνική υποδομή.

Οι εργαζόμενοι εκπαιδεύτηκαν όχι μόνο για τη συλλογή των αποβλήτων τροφίμων, αλλά και για την εκπαίδευση των πολιτών σχετικά με τη νέα διαδικασία συλλογής. Η εκστρατεία περιελάμβανε επίσης φυλλάδια, προγράμματα για σχολεία, μια δωρεάν εφαρμογή και ιστότοπο σε πολλές γλώσσες, επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο και εξυπηρέτηση πελατών 24/7.

Επιπλέον, υπάρχουν οικονομικές κυρώσεις για την ενθάρρυνση της συμμόρφωσης. Για παράδειγμα, ένα νοικοκυριό ή μια επιχείρηση που δεν χρησιμοποιεί τους προβλεπόμενους χωριστούς κάδους απορριμμάτων τροφίμων τιμωρείται με πρόστιμο.

2. Να ενώσετε τις δυνάμεις σας για την προώθηση της συλλογής αποβλήτων τροφίμων: Γαλλία

Η χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων ήταν μια παραμελημένη πρακτική για πολλά χρόνια στη Γαλλία. Μέχρι το 2007, ένα δίκτυο που συγκεντρώνει δήμους, με την ονομασία Réseau Compost Plus, άρχισε με επιτυχία να δίνει προβολή στον τομέα των βιοαποβλήτων.

Ενώνοντας τις δυνάμεις τους, το δίκτυο 28 κοινοτήτων με περίπου 9 εκατομμύρια κατοίκους εισήγαγε τη συλλογή αποβλήτων τροφίμων σε τοπικό επίπεδο. Το Réseau Compost Plus παρέχει πληροφορίες για το κοινό, συμπεριλαμβανομένων συστάσεων και εκτιμήσεων κόστους. Το δίκτυο διαχειρίζεται επίσης τη διασφάλιση της ποιότητας του κομπόστ και προωθεί τις βέλτιστες πρακτικές μέσω τοπικών εκδηλώσεων.

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Περιφέρεια Dalarna (Σουηδία)

Οι πράσινες προμήθειες, γνωστές και ως βιώσιμες προμήθειες, είναι η πρακτική της αγοράς προϊόντων, υπηρεσιών και αγαθών με πρωταρχικό γνώμονα τα περιβαλλοντικά κριτήρια και τα κριτήρια βιωσιμότητας. Περιλαμβάνει την εξέταση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των υπό προμήθεια ειδών και την πραγματοποίηση επιλογών που ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις στον πλανήτη και την κοινωνία.

Οι πράσινες προμήθειες είναι υψίστης σημασίας για τις τοπικές κοινότητες. Δίνοντας προτεραιότητα στις περιβαλλοντικά βιώσιμες αποφάσεις αγοράς, οι τοπικές κυβερνήσεις και οι οργανισμοί μπορούν να δώσουν θετικό παράδειγμα στους ψηφοφόρους τους και να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών. Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο μειώνει τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο, αλλά και στηρίζει την τοπική οικονομία με την προώθηση των πράσινων επιχειρήσεων και της καινοτομίας.

Η Περιφέρεια Dalarna στη Σουηδία είναι συνιδρυτής και υποστηρικτής του έργου "Villa Zero".

Η Villa Zero αποτελεί την πρώτη αυτόνομη κατοικία στον κόσμο με ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα, μια πρωτοποριακή συνεργασία στην οποία οι συμμετέχοντες οργανισμοί απέκτησαν ανεκτίμητη εμπειρία και γνώση, όλα στην προσπάθεια για ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Το έργο επικεντρώνεται σε δύο βασικούς στόχους: τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την προώθηση της μεγαλύτερης ισότητας των φύλων στον κατασκευαστικό τομέα.

Το σπίτι κατασκευάστηκε σχολαστικά χρησιμοποιώντας τα πιο φιλικά προς το περιβάλλον υλικά και τεχνικές που είναι διαθέσιμες στη σημερινή αγορά και μια ειδική

γυναίκες ήταν υπεύθυνη για την κατασκευή του.. Το έργο πέτυχε με επιτυχία τους στόχους του, με το σπίτι να επιτυγχάνει ουδετερότητα ως προς το διοξείδιο του άνθρακα. Επιπλέον, οι γνώσεις που αποκτήθηκαν από αυτό το εγχείρημα θα χρησιμεύσουν ως βάση για την ανάπτυξη νέων μεθόδων κατασκευής, επιλογών και προϊόντων, συμβάλλοντας σε μια πιο βιώσιμη και δίκαιη βιομηχανία.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ουλου, Βόρεια Οστρομποτνία (Φινλανδία)

Η κυκλική οικονομία είναι μια πτυχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να προμηθευόμαστε πρώτες ύλες από τη φύση, αλλά μπορούμε να χρησιμοποιούμε επεξεργασμένα υλικά και ενέργεια ξανά και ξανά.

Έχει ήδη εντοπιστεί μεγάλος αριθμός τεχνολογικών καινοτομιών, πειραμάτων και λύσεων για το σκοπό αυτό.

Υπάρχει ακόμα ανάγκη για υποστήριξη, κατανόηση και προθυμία των ανθρώπων να θέσουν τις συνήθειές τους σε μια πιο βιώσιμη βάση. Σε αυτόν τον μετασχηματισμό, το τι μαθαίνουν τα παιδιά και οι νέοι έχει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο, καθώς οι βασικές αξίες της κυκλικής οικονομίας διαμορφώνονται σε νεαρή ηλικία.

Το εγχειρίδιο κυκλικής οικονομίας για σχολεία, το οποίο καταρτίστηκε στο Ουλου, περιλαμβάνει ιδέες για την εφαρμογή, συμβουλές για συνεργασία με διάφορους οργανισμούς, μια τράπεζα υλικών και τοπικά μέρη προς επίσκεψη με θέμα την κυκλική οικονομία. Ο οδηγός συγκεντρώνει τα θέματα της κυκλικής οικονομίας σε κατανοητή μορφή ως μέσο υποστήριξης της εκπαίδευσης.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ουλου, Βόρεια Οστρομποτνία (Φινλανδία)

Η πράσινη οικονομία είναι ένα οικονομικό μοντέλο που επικεντρώνεται στη βιωσιμότητα, την περιβαλλοντική ευθύνη και την κοινωνική ένταξη. Επιδιώκει την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης με παράλληλη ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ενίσχυση της κοινωνικής ευημερίας.

Κατά τον ίδιο τρόπο, ο πράσινος τουρισμός στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού στο περιβάλλον, στην προώθηση της διατήρησης και στην ωφέλεια των τοπικών κοινοτήτων. Η έμφαση δίνεται στη

διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, παρέχοντας παράλληλα θετικές εμπειρίες στους επισκέπτες.

Το έργο της πιο βιώσιμης πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης προωθεί την υπεύθυνη διοργάνωση εκδηλώσεων στη Βόρεια Οστροβότνια και παρέχει μια αποτελεσματική πλατφόρμα για την πιλοτική εφαρμογή λύσεων χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Το έργο βοηθά τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται στο Ούλου και τη Βόρεια Οστρομποτνία να μειώσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Χρησιμοποιείται επίσης για να καταδείξει τα περιβαλλοντικά διαπιστευτήρια της πόλης στην υποψηφιότητα της Ούλου για τον τίτλο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Το έργο προσφέρει νέες διατομεακές ευκαιρίες συνεργασίας και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στη βιώσιμη οικονομία. Υπάρχει μια αυξανόμενη βάση για τη βιώσιμη οικονομία σε νέες καινοτομίες, η πιλοτική εφαρμογή των οποίων λαμβάνει οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του παρόντος έργου.

Το έργο καθορίζει ένα μοντέλο που αποσκοπεί στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, στο οποίο δεσμεύονται επίσης οι εκδηλώσεις που αποτελούν μέρος της αίτησης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του Ούλου. Τα αποτελέσματα του έργου θα δημοσιευθούν στο βιβλίο "Oulu 2026: το σπίτι των εκδηλώσεων που κάνουν τον κόσμο καλύτερο. Οδηγός για βιώσιμες εκδηλώσεις". Διάρκεια του έργου: Διάρκεια του έργου: Ούλου: Προϋπολογισμός: 01.08 - 31.05.2022: 615 000 EUR.

Τεστ αξιολόγησης

Ενότητα 2	Σε αυτή την ενότητα, μπορείτε να κάνετε το τεστ αξιολόγησης της Ενότητας 2 - Πράσινες ικανότητες: https://www.procertif.com/connectors/67ab294a6e388 Εάν επιτύχετε τελική βαθμολογία 80% ή υψηλότερη σε όλα τα τεστ αξιολόγησης, θα λάβετε το Ανοιχτό Σήμα "Πρεσβευτής Αειφορίας".
-----------	--

Υλικό υπόβαθρο

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>

Αναφορές

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>

Co-funded by
the European Union

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greencomp-european-sustainability-competence-framework/greencomp-policy-background-and-methodology_en

GovPilot.com

PAtimes.org

Europe.ec.eu

Publicfinancefocus.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

